

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ :

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

- ▶ Στο μάθημα αυτό εφευρίσκονται βασικά στοιχεία του κοινωνικού κόσμου και προσεγγίζονται μια σειρά από διαφορετικά θέματα και τομείς της κοινωνιολογίας
- ▶ Κατανόηση των κοινωνιολογικών θεωριών για την εκπαίδευση
- ▶ Έμφαση δίνεται στους θεμελιώδεις και τους κλασικούς της κοινωνιολογίας, καθώς και στις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις:
το (δομο)λειτουργισμό, τη θεωρία των συγκρούσεων και τη θεωρία της κοινωνικής / συββολικής διααντίδρασης.

ΣΤΟΧΟΙ

- ▶ Μάθηση στους βασικούς τρόπους σκέψης της κοινωνιολογικής ανάλυσης και ερμηνείας της κοινωνικής πραγματικότητας
- ▶ Η κατανόηση των βασικών εννοιών που αποτελούν την «πρώτη ύλη» με την οποία κατασκευάζονται η κοινωνιολογική θεωρία και τα επιχειρήματα.
- ▶ Η ανάπτυξη της «κοινωνιολογικής φαντασίας», για την κατανόηση του κοινωνικού κόσμου.
- ▶ Η αυστηρά παρατήρηση, η οποία επιτρέπει στους φοιτητές να βλέπουν κάτω από την επιφάνεια της καθημερινότητας και να συλλογίζονται νέα επίπεδα της κοινωνικής πραγματικότητας
- ▶ Η εφαρμογή των αναλυτικών εργαλείων της κοινωνιολογίας για την εξέταση πτυχών του δικού τους κοινωνικού περιβάλλοντος τις οποίες ζει να θεωρεί ως δεδομένες.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

- ▶ Κοινωνική ομάδα
- ▶ Κοινωνικοποίηση
- ▶ Κοινωνικός έλεγχος
- ▶ Κοινωνικοί θεσμοί
- ▶ Κοινωνική διαστρωμάτωση
- ▶ Κοινωνικές τάξεις
- ▶ Κοινωνική θέση - κοινωνικός ρόλος

ΕΡΩΤΗΜΑ: Τι είναι η Κοινωνιολογία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Η επιστήμη που μελετά:

1. α) τα κοινωνικά φαινόμενα
β) την κοινωνική συμπεριφορά των ανθρώπων
γ) την κοινωνική τους δομή
2. τη συγκρότηση, τη λειτουργία και το μετασχηματισμό των κοινωνικών μορφωμάτων (ομάδες, ομάδες, πόλεις, κοινωνικά σύνολα) καθώς και τις συνθήκες της εμφάνισής τους, της μεταβολής ή της εξαφάνισής τους
3. τις συλλογικές διαδικασίες, τις δομές, τους θεσμούς και τις πρακτικές που τα αναδύουν.

Η κοινωνιολογία μελετάει κοινωνικά φαινόμενα.
Κοινωνικά φαινόμενα: οργάνωση κοινωνίας και οι θεσμοί της
κοινωνία: ένα κοινωνικό σύνολο

! Δεν είναι όλα τα ανθρωπίνια σύνολα κοινωνικά σύνολα!
Για να είναι ένα ανθρωπινό σύνολο, κοινωνικό σύνολο πρέπει να έχουν κάποια κοινά

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Φοιτητές, εργαζόμενοι ΟΤΕ
ΟΧΙ κοινωνικό σύνολο: άνθρωποι που περιφέρονται στην οδό.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Κοινωνική ομάδα είναι ένα οργανωμένο σύνολο ατόμων που επικοινωνούν έχουν κοινούς σκοπούς και αποκτούν την αίσθηση του «εμείς», συνάδην συνείδηση ότι αποτελούν ομάδα.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- ▶ Συγκεκριμένη οργάνωση, η οποία τις διακρίνει από τις τυχαίες συλλογώσεις ατόμων, όπως τα άτομα που περιφέρονται σε μια σκηνή
- ▶ Συχνή επικοινωνία μεταξύ τους
- ▶ Κοινούς σκοπούς που πρέπει να είναι επαγγελματικοί, οικονομικοί, πολιτικοί, κοινά ενδιαφέροντα κλπ
- ▶ Μέσα από τη συμμετοχή τους σε αυτές τις ομάδες τα άτομα συνειδητοποιούν ότι αποκτούν την αίσθηση του «εμείς», συνάδην μια ταυτότητα, κοινή με τα άλλα μέλη της ομάδας, όπως π.χ. την ταυτότητα του λιθωτή, του δημότη, του αθηναίου.

Χρειάζονται τουλάχιστον 2 άτομα για να φτιαχτεί μια κοινωνική ομάδα

Οι κοινωνικές ομάδες έχουν έσοα και μια υποτιθέμενη οργάνωση/δομή και τους ξεχωρίζει αυτές από μια απλή ομάδα ανθρώπων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ! Αυτοί οι οποίοι βρετάχουν (επιλέγουν ή όχι) σε μια ομάδα έχουν την αίσθηση του «εμείς», την αίσθηση του «αμείς», ότι έχουν κοινή ταυτότητα, κοινά ενδιαφέροντα

Ένα χαρακτηριστικό της ομάδας/κοινωνίας είναι η διαπίστωση των ηθικών, εθικών, της κουλτούρας, κανόνες από τη μια γενιά στην άλλη.

Η κοινωνία είναι μια μεγάλη κοινωνική ομάδα η οποία

έχει μικρότερες, διαφορετικές ομάδες στο εσωτερικό της.

ΕΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

▶ Πρωτογενείς είναι οι ομάδες στις οποίες εντάσσονται όλα τα άτομα όπως η οικογένεια και οι παρέες συνομήλικων. Οι ομάδες αυτές έχουν μεγάλη επίδραση στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του ατόμου, εφόσον σε αυτές το άτομο βρει και συμβατεύει οδοκτηρυτικά.

▶ Δευτερογενείς είναι οι ομάδες στις οποίες το άτομο εντάσσεται στη διάρκεια της ζωής του, συνήθως με δική του επιλογή, για την ικανοποίηση συγκεκριμένου σκοπού ή συμφέροντος.

Δευτερογενείς είναι οι επαγγελματικές, οι πολιτικές ομάδες ή ομάδες ενδιαφερόντων. Οι ομάδες αυτές επιδραύν σε ορισμένες μόνο πλευρές της ζωής του ατόμου.

Το πρώτο κοινωνικό σύνολο που βγαίνει κάθε άνθρωπος, πέρα από την οικογένειά του, είναι το σχολείο. Ένας βασικός ρόλος της εκπαίδευσης είναι η κοινωνικοποίηση.

▶ πολιτικοποιεί: μέσω της κοινωνικοποίησης και των καθηκόντων, της υποφορίας (15 μέρες, 5 μέρες)

▶ μεταδίδει γνώσεις και αξίες

▶ κορμώνει

▶ εκπαιδεύει και δίνει ταυτότητα σε κάθε παιδί.

Ο καθένας μας έχει παρά πολλές ταυτότητες

π.χ. φοιτήτρια, κόρη, φίλη, ομάδα κλπ.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ → ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

π.χ. καθηγήτρια: πρέπει να ακολουθεί ένα συγκεκριμένο παρτίδ που η κοινωνία επιβάλλει.

Οι κοινωνικοί ρόλοι εφεδρίζονται προς το σημαντικότερο και πρέπει να εφεδρίζονται μαζί με τις κοινωνίες.

Δεύτερος διαχωρισμός ανάμεσα στις κοινωνικές ομάδες:

▶ Ανοικτές είναι οι ομάδες στις οποίες μπορεί να συλλεχθεί ελεύθερα όποιος συμβώνει με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους. Σεις σύγχρονες κοινωνίες σχεδόν όλες οι ομάδες είναι ανοικτές για όλα τα άτομα ή για όσα έχουν τις ανάλογες προϋποθέσεις όπως συμβαίνει π.χ. στην περίπτωση ενός επαγγελματίου ασφαλείας.

▶ Κλειστές είναι οι ομάδες που θέτουν αυστηρές προϋποθέσεις για την ένταξη σε αυτές όπως π.χ. οι αδελφότητες, οι κλειστές λέσχες ή οι συντεχνίες που υπάρχουν μέχρι σήμερα σε ορισμένες κοινωνίες. Οι ομάδες αυτές έχουν έντονη τη διακρίση ανάμεσα στα μέλη της ομάδας «εξωτερικοί» και στους εξωτερικούς ομάδας οι «κόκοροι».